

Vergaderjaar 2010–2011

25 764

Reisdocumenten

Nr. 43

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 23 september 2010

Inleiding

Tijdens het recente Algemene Overleg over onder meer het Jaarverslag van de AIVD (30 977, nr. 12) zijn door verschillende leden van de Kamer vragen gesteld over de Nederlandse reisdocumenten. De vragen hadden betrekking op de aanbesteding van de productie van de reisdocumenten en van de reisdocumentenadministratie. Toegezegd is dat deze vragen schriftelijk zouden worden beantwoord. Met deze brief wordt gevolg gegeven aan deze toezegging, waarbij de beantwoording moet worden gezien als een vervolg op de antwoorden die eerder dit jaar zijn gegeven op de vragen van de leden Van Raak en Teeven (TK 2009–2010 nummers 2067 en 2280). Tevens wordt met deze brief een deel van de vragen beantwoord van het lid Schouw (D66) over het niet informeren van de Kamer over een nieuw paspoort. (nummer 2010Z13297). Deze vragen zijn ingezonden op 22 september 2010. Het resterende deel van deze vragen zal separaat worden beantwoord.

Aanbesteding 1999

Eind juni 1999 is de ontwikkeling, productie, personalisatie, distributie van de Nederlandse reisdocumenten alsmede de ICT-infrastructuur voor het aanvraag- en uitgifteproces Europees aanbesteed. Voorafgaand aan deze aanbesteding is met instemming van de Tweede Kamer besloten om de personalisatie van de Nederlandse reisdocumenten te centraliseren. Dat besluit had tot gevolg dat in de toekomst alle reisdocumenten, met uitzondering van de nooddocumenten, bij de producent gepersonaliseerd zouden gaan worden waardoor de producent moet beschikken over de persoonsgegevens van de houder van het document. Reden om tot centrale personalisatie over te gaan waren de diefstallen van blanco documenten bij de uitgevende instanties. Met de centrale personalisatie bij de producent is fraude met blanco reisdocumenten nagenoeg verdwenen.

De aanbesteding van 1999 werd begin 2000 afgesloten met een gunning aan Enschedé/Sdu voor de duur van 5 jaar met een mogelijkheid om het contract met nog 5 jaar te verlengen.

De Tweede Kamer heeft medio 1999 ingestemd met de vervreemding van het aandelenbezit van de Staat in Sdu N.V. (TK 1999–2000, 27 044, nr. 1). Over de daadwerkelijke verkoop van de aandelen is de Kamer in 2007 geïnformeerd (TK 2006–2007, 27 044, nr. 4). In 2008 is de Kamer geïnformeerd over het feit dat de aandelen in Sdu Identification opnieuw verkocht gingen worden, dit keer aan Sagem Sécurité S.A. (TK 2007–2008, 28 165, nr. 86).

Sagem Identification onderhoudt, zoals ook aangegeven in de antwoorden op de vragen van het lid Van Raak (TK 2009–2010 nr 2067), het Reisdocumenten aanvraag- en archiefstation (RAAS) waar de aanvraaggegevens digitaal worden bewaard. Alle uitgevende instanties van de reisdocumenten hebben een RAAS (er zijn er ca 700). De RAAS-en zijn daarmee de (digitale) decentrale reisdocumentenadministraties. De producent voert het technische beheer uit op de RAAS-en. Het is goed om hier vast te stellen dat de producent niet zomaar toegang heeft tot de RAAS-en. Om onderhoud te kunnen plegen moet de producent toestemming hebben van de uitgevende instantie die het betreffende RAAS beheert. De uitgevende instantie kan toezicht houden als medewerkers van Sagem Identification onderhoud plegen aan het RAAS.

Ik hecht eraan er ook op te wijzen dat Sagem Identification niet alleen de reisdocumenten voor Nederland produceert. Het produceert ook paspoorten voor Finland, Ierland, Slowakije, Albanië, Zwitserland en Kroatië. Verder personaliseert dit bedrijf naast de Nederlandse reisdocumenten bijvoorbeeld ook het Nederlandse rijbewijs, de vreemdelingen-documenten, de Rijkspas en de bankpassen van verschillende banken.

Aanbesteding 2009 van het contract voor de ontwikkeling, productie, personalisering en distributie van de Nederlandse reisdocumenten

De Kamer is gemeld (zie bijvoorbeeld TK 2006–2007, nr 1225) dat het contract met de huidige producent, Sagem Identification, afloopt op 1 oktober 2011 en niet meer verlengd kan worden. Wat betekent dat er vóór 1 oktober 2011 een nieuw contract moet komen. Daarom is in november 2009 een nieuwe Europese aanbesteding gestart. De aankondiging, met daarin een beschrijving van de reikwijdte van de opdracht is gepubliceerd in het Publicatieblad van de Europese Unie. U treft de beschrijving van de reikwijdte als bijlage¹ bij deze brief aan. Zoals daaruit blijkt maakt de ontwikkeling en het onderhoud van de reisdocumentenadministratie geen onderdeel uit van de opdracht.

De Europese aanbesteding is in mei 2010 afgesloten met de gunning van de opdracht aan Sagem Identification. De opdracht is gegund voor de duur van 7 jaar met de mogelijkheid van een verlenging met 3 jaar. De gunning van de opdracht is bekend gemaakt door publicatie in het Publicatieblad van de Europese Unie en in een persbericht (d.d. 25 mei 2010) van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De productie van de Nederlandse reisdocumenten vindt in Haarlem plaats.

Vanzelfsprekend zijn in deze aanbesteding, net als overigens in de aanbesteding in 1999, eisen gesteld aan de bekwaamheid, bedrijfsvoering en de beveiliging van de producent. Zo is bijvoorbeeld geëist dat het bedrijf ISO-27001 gecertificeerd is voor informatiebeveiliging. Geëist is

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

verder dat de opdrachtgever altijd toegang heeft tot het bedrijf en daar controles kan uitvoeren of kan laten uitvoeren. Uitdrukkelijk is bedongen dat de AIVD, indien dat nodig wordt geacht, onderzoeken in het bedrijf kan doen. Voorts heeft de opdrachtgever het recht om projectleiders af te wijzen. Vervanging van projectleiders mag alleen als de opdrachtgever daarmee instemt. De opdrachtgever heeft ook de bevoegdheid om vertrouwensfuncties aan te wijzen. De personen die een dergelijke functie bekleden worden dan aan een veiligheids-onderzoek onderworpen. Naar mijn mening is met de gestelde eisen in voldoende mate verzekerd dat de verwerking van de gegevens voor personalisatie van de reisdocumenten op een betrouwbare wijze zal plaatsvinden.

Zoals u kunt lezen in de reikwijdte van de opdracht maakt het leveren van een ontwerp voor de Nederlandse reisdocumenten daar deel van uit. Het sluiten van het nieuwe contract heeft derhalve tot gevolg dat er per 1 oktober 2011 een nieuw model van de reisdocumenten wordt ingevoerd dat het huidige model zal gaan vervangen. Ik sluit overigens geenszins uit dat gedurende de duur van het nieuwe contract het model wederom wordt veranderd als zich een mogelijkheid aandient om de duurzaamheid en/of de beveiliging van de reisdocumenten te verbeteren. Beveiliging is immers, we hebben dit veelvuldig in de Kamer met elkaar gewisseld, een «rat-race» waarbij continu vernieuwing nodig is om vervalsers/fraudeurs voor te blijven.

De reisdocumentenadministratie

Medio 2009 hebben de Tweede en Eerste Kamer ingestemd met een wijziging van de Paspoortwet die het mogelijk maakt een (nieuwe) centrale online raadpleegbare reisdocumentenadministratie te vormen. Ik heb bij de behandeling van dit wetsvoorstel gesteld dat er nog geen begin was gemaakt met de bouw van deze administratie, omdat het kabinet eerst de instemming van het parlement wilde voor de wijziging van de wet. Op vragen van de fractie van de VVD in het verslag van de Tweede Kamer bij het wetsvoorstel, heb ik geantwoord (TK 2007–2008, 31 324, nr. 5, pagina 10) dat ik behoedzaam te werk zou gaan bij de vorming van de nieuwe administratie. Immers tijdens de «verbouwing» moet het aanvraag- en uitgifteproces van de Nederlandse reisdocumenten door kunnen lopen. Het is bij zo'n kwetsbaar proces als die van de reisdocumenten niet verstandig om meerdere veranderingen tegelijk door te voeren.

Ik heb de afgelopen maanden prioriteit gegeven aan de aanbesteding van het contract voor de ontwikkeling, productie, personalisatie en distributie van de Nederlandse reisdocumenten. Er moest immers gewaarborgd worden dat er vóór 1 oktober 2011 een nieuw contract is gesloten met een producent. Zo niet dan zouden er vanaf die datum geen reisdocumenten meer geproduceerd en uitgegeven kunnen worden. Vervolgens geef ik prioriteit aan het borgen van de continuïteit van de bestaande RAAS-en. Tot het moment dat de nieuwe reisdocumenten-administratie is gevormd moeten de RAAS-en immers goed blijven functioneren. Het onderhoud van de RAAS-en is in juli 2010 Europees aanbesteed (de aankondiging is op 21 juli 2010 gepubliceerd in het Publicatieblad van de Europese Unie). Ik hoop deze aanbesteding op korte termijn af te kunnen sluiten.

Na afronding van de vorige twee trajecten is de ontwikkeling van de nieuwe centrale online raadpleegbare reisdocumentenadministratie aan de orde. Over de aanbesteding daarvan heb ik nog geen besluiten genomen. Ik zeg u toe dat ik, binnen de kaders van de (Europese) regelgeving met betrekking tot aanbestedingen, heel nauwkeurig zal

kijken naar de eisen die gesteld moeten worden aan de bedrijven die voor de ontwikkeling en onderhoud van de administratie in aanmerking kunnen komen.

De staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
A. Th. B. Bijleveld-Schouten